

Stációk

A salgótarjáni Kálvária

GÁSPÁR ISTVÁN GÁBOR

A salgótarjáni Kálvária-építés 1928-ban id. Tóth Gyula kezdeményezésére indult és – sok-sok akadály után – összefogással készült el; az emberek ünnepeltek, az új Kálvária nem kirándulóhely, nem találkahely többé, hanem „a keresztje alatt roskadozó lelkeknek a béke, a megnyugvás pihenő helye, szent oázisa”...

A Kálvária felszentelését 1943. június 5-én dr. Pobozsny Róbert kanonok, rozsnyói püspöki helynök végezte, a szentbeszédet P. Réz Marián plébános mondta a Szent Imre-hegyen (a Meszeshegyet 1930-ban, Árpádházi Szent Imre herceg halálának 900 éves évfordulóján, a római katolikus plébánia kérelmére Salgótarján képviselőtestülete nevezte el Szent Imre-hegynek). Dr. Förster Kálmán polgármester és a Kálvária-építési bizottság a XIV. stáció építéskor, 1930. október 1-én ünnepélyes keretek között emlékiratot helyezett el, amelynek szövege a következő:

„Salgótarján, 1930. aug. 25-én, Ad Memoriam!

A mindenható Ur Isten dicsőségére és a Trianoni magyar kálvária emlékére Tóth Gyula v. nagyközségi bíró kezdeményezése és állandó lelkes működésével, Obrincsák Ernő építész és építőmester tervei és műszaki vezetése mellett, Fekete József közreműködésével épültek ezen stációk, az országszerte nagy ünnepek között megtartott Szent Imre jubileum alkalmával, az Urnak 1930. évében.

A területet a patrónus Luby-család adományozta. A kápolnácskák építési költségeit az egyes testületek és családok fedezték, a lábazathoz szükséges köveket és a fuvarokat Róth Flóris m. kir. bányaugyi főtanácsos adományozta. A földmunkákat legnagyobb részben Salgótarján városa által adott munkások és önként jelentkezők, élükön dr. Pitta Lipót rendőrtanácsossal végezték.

Ebben az időben Szentegyházunk élén, Szent Péter trónusán Pius

pápa Őszentsége, Magyarország hercegprímási székében dr. Serédy Jusztinián, a Csonka-Rozsnyói egyházmegye püspöki helynöke Pajer János putnoki plébános, míg Csonka-Magyarország kormányzója Horthy Miklós Őfőméltósága, miniszterelnöke Bethlen István gróf, Nógrád és Hont egyelőre egyesített vármegyék főispánja Pályi Pál, alispánja dr. Baross József, Salgótarján megyei város polgármestere dr. Förster Kálmán voltak.

A Kálvária építőbizottságának névsora: Traum Péter esperes-plébános, elnök, Horváth László városi tanácsnok, ügyvezető igazgató, dr. Pitta Lipót rendőrfőtanácsos, Tóth Gyula v. nagyközségi bíró, Obricsák Ernő építész és építőmester, Galgó József postafőtanácsos, dr. Holics Endre bányakapitány, Dankó Antal bányaigazgató, Bóna Kovács Károly festő- és szobrászművész."

Nem túlzás, hogy Magyarország legszebb fekvésű Kálváriája található Salgótarjánban – ám befejezése, a kápolna megépítése még feladat. A keresztben túlról felragyogó Nap a húsvéti nap látomását idézi: a feltámadás hajnalát. A Kálvária történetében, városunk helytörténeti értékmentésében a megújulásra reményt adó pillanat, nagyon fontos esemény volt, hogy a város vezetői 2012. szeptember 30-án úgy döntöttek, támogatják a javaslatot, hogy a Magyar Képzőművészeti Egyetem Restaurátor Tanszékének közreműködésével mentsük meg a salgótarjáni Kálvária megrongálódott stációit. Megszületett a közgyűlés egyhangú támogató határozata – a munkavégzés ma már folyamatban van. A restaurálást Tarnovean Katona Tamás, végzős szobrászrestaurátor hallgató végzi. Biztató jel, hogy a művész készülő diplomamunkáját (Bóna Kovács Károly 14 műkő domborművének restaurálásának folyamatát) bemutató, 2012. november 13-án, a Magyar Képzőművészeti Egyetem vetítőtermében elhangzott előadása nagy érdeklődést váltott ki.

Stáció/k. Ne feledjük, a Kálvária a fájdalomnak a megpróbáltatásnak az útja, melynek súlyos terhét sohasem emberi, önző számításból, földi érdekből, hanem mindig egy fennkölt szent eszméért, mások javára, mások boldogulására kell megjárni.

Ezt tesszük...

